

/ Кол. авт. – К.: КНДІСЕ, 2001. – 36 с.

2. Івакін Е.О. Неідентифікаційні дослідження в судовому почеркознавстві / Е.О. Івакін // Право України. – 1999. – №2. – С. 89-91.

3. Кириленко С.С. Історія розвитку діагностичних досліджень в судовому почеркознавстві / Кириленко С.С. // Криміналістика и судебная экспертиза. – 2013. – №58. – Часть 2. – С. 212-221.

4. Куприянова А.А. Методические рекомендации решения судебно-почерковедческих диагностических задач. / А. А. Куприянова. – Минск, 1982. – 86 с.

5. Меленевська З.С. Судово-почеркознавча експертиза: навч.-метод. посіб. / З.С. Меленевська, Є.Ю. Свобода, А.І. Шаботенко; за ред. І.П. Красюка. – Укр. центр духовної культури, 2007. – 280 с.

6. Неидентификационные исследования в почерковедческой экспертизе / Л.Е. Ароцкер, А.Б. Бродская, В.Г. Грузкова, И.М. Можар. – К., 1972. – 52 с.

Серьогин В.С.

ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ЕКСПЕРТНИХ МЕТОДИК ПРИ ПРОВЕДЕННІ ДОСЛІДЖЕНЬ

Метою статті є визначення шляхів удосконалення процесу використання методик в судово-експертній діяльності та напрямів розроблення експертних методик.

Для вирішення завдань судової експертизи у відповідності до сучасних вимог опрацьовуються і впроваджуються нові методики експертних досліджень, розвиток яких ґрунтується на використанні сучасних теоретичних положень відповідних галузей науки, розвитку криміналістичної техніки та осмисленні результатів експертної практики.

Все більшого значення для розвитку методик судової експертизи набувають математичні та кібернетичні методи досліджень. На сьогодні більшої уваги приділяється комплексному підходу до дослідження об'єктів експертизи, що ґрунтуються на експертних методиках, в яких для вирішення конкретних завдань синтезуються методичні підходи різних галузей науки. На основі узагальнення експертного досвіду удосконалюються не тільки окремі, а й загальні методики експертного дослідження [3, с. 290-293].

Все більше зростає інтерес вчених, фахівців до осмислення процесу експертного пізнання. Це обумовлено необхідністю як розробки методичних рекомендацій з організації експертного дослідження в цілому, так і для моделювання оціночної діяльності експертів, а також провадженням експертних систем, функціонування яких забезпечується застосуванням ІТ-технологій.

В першу чергу, для формування та вдосконалення методик експертних досліджень необхідне системне вивчення експертного пізнання, виявлення закономірностей, принципів та положень, яким підпорядкована діяльність експерта при проведенні експертизи та вирішенні її завдань [3, с. 292].

Метою аналізу та узагальнення експертної практики може бути і оцінка ефективності існуючих експертних методик, визначення їх порівняльної цінності при вирішенні певних завдань експертизи [2, с. 17-19].

Важливе значення для розвитку експертних методик мають результати узагальнення судово-слідчої практики, які певною мірою є джерелом ініціювання та формування експертних методик.

В переважній більшості випадків розробка сучасних експертних методик ґрунтується на комплексному використанні досягнень науки та результатів експертної практики.

Створення нових методик є творчим процесом, що ґрунтується на пізнанні закономірностей процесу утворення ознак на об'єктах дослідження, виявлення цих ознак з використанням певних процедур і методів. Головною метою створення нових методик є розширення обсягу доказової бази та фактичних даних, що надаються слідству та суду і обумовлюються можливістю вирішення нових завдань експертизи, більш повного дослідження об'єктів і взагалі підвищенням наукового рівня і повноти вирішення експертних завдань [1].

Стосовно оцінки результатів застосування тієї чи іншої методики, необхідно зазначити, що оціночна, пізнавальна діяльність експерта здійснюється на всіх етапах та стадіях експертного дослідження. При цьому оцінка застосованої експертної методики є частиною самостійного етапу експертного пізнання, пов'язаного з аналізом експертного дослідження і формуванням особистого переконання експерта. Тобто загальні положення, що стосуються оціночної діяльності експерта безпосереднє відносяться і до оцінки результатів застосування експертної методики [3].

Необхідно підкреслити, що об'єктивна оцінка порівняння результатів експертних досліджень, а також існуючих експертних методик не може бути досягнута без впровадження вимог щодо уніфікації експертних методик, що регламентують їх структуру та зміст [4].

Для вирішення зазначеного питання КНДІСЕ МЮ України у взаємодії з ІСТЕ СБУ та ДНДЕКЦ МВС України розроблено методичні рекомендації «Розробка експертних методик: зміст, структура, оформлення (з урахуванням міжнародних стандартів систем управління якістю, адаптованих в Україні)», в якій визначено вимоги до уніфікованих експертних методик.

За рішенням Координаційної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України (вх. №2859 від 01.10.2014) зазначені рекомендації включено до Переліку рекомендованої науково-технічної та довідкової літератури, затвердженого наказом МЮ України від 30.07.2010 №1722/5.

Проведення зазначеної методики в експертну діяльність експертних установ України забезпечить вирішення проблеми акредитації експертних установ України у відповідності до вимог керуючих документів з питань акредитації судових лабораторій (G-19) та стандартів (ISO/IEC 17025:2005) Європейського союзу та створить умови їх вступу до європейської мережі судово-експертних установ (ENFSI) [4].

Список використаних джерел

1. Бондарь М.Е. Экспертная методика как одна из основных категорий общей теории и практики судебной экспертизы: автореф. дисс. канд. юрид. наук: 12.00.09 / М.Е. Бондарь. – К.: Украинская академия внутренних дел, 1992. – 23 с.
2. Бондарь М.Е. О понятии «экспертная методика» / М.Е. Бондарь // Криминалистика и судебная экспертиза: сб. науч. тр. – К., 1990. – Вып. 40. – с. 13-19.
3. Аверьянова Т.В. Судебная экспертиза. Курс общей теории / Т.В. Аверьянова. – М.: Норма, 2007. – 479 с.
4. Розробка змісту та структури експертних методик відповідно до вимог міжнародних стандартів систем управління якістю, адаптованих в Україні. Звіт про НДР (заклучний), Рувін О.Г. (наук. кер.), Полтавський А.О. (відпов. вик.), Бондар М.Є. та ін., Київський НДІСЕ МЮ України, 2012.

Скичко В.Г., Ворошилов К.Ф.

КОММУНАЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ КИЕВСКОГО ОБЛАСТНОГО СОВЕТА «КИЕВСКОЕ ОБЛАСТНОЕ БЮРО СУДЕБНО-МЕДИЦИНСКОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ»: АНАЛИЗ РАБОТЫ ЗА ПЕРИОД 2012-2014 ГОДЫ

Коммунальное учреждение Киевского областного совета «Киевское областное бюро судебно-медицинской экспертизы» (далее КУ КОС «КОБСМЭ») – экспертное учреждение, выполняющее в рамках бюджетного финансирования практически все виды судебно-медицинских экспертиз для судебных и следственных органов Киевской области, а также на платной основе – для судебных и следственных органов других регионов Украины. В связи с отсутствием четкого законодательного урегулирования такого вида деятельности, как выполнение судебно-медицинских экспертиз на основании обращений физических и юридических лиц, указанные экспертизы в настоящее время в бюро не выполняются.

В законодательном плане деятельность КУ КОС «КОБСМЭ» (как и других судебно-медицинских экспертных учреждений Украины) основывается на Приказе №6 от 17.01.1995 года МЗ Украины «О развитии и усовершенствовании судебно-медицинской службы Украины», Постановлении №8 от 30.05.1997 года Верховного суда Украины «О судебной экспертизе в уголовных и гражданских делах», Закона Украины от 25.02.1994 года №4038-ХІІ «О судебной экспертизе»; Уголовным, Уголовно-процессуальным, Гражданско-процессуальным кодексами Украины и другими законодательными актами.

По состоянию на 31 декабря 2014 года штат КУ КОС «КОБСМЭ» составлял 163 физических лица (на 31 декабря 2012 и 2013 годов – 166), из них судебно-медицинских экспертов (включая состоящих на административных должностях) – 49 (2012 г. – 53, 2013 г. – 54, из которых 1 врач-интерн), что составляет 52,24% комплектации кадрами от предусмотренных штатным расписанием экспертных должностей. Средний